

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC644
Zaaknummer Klachtencommissie 2012T911

datum uitspraak 04/04/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. H.J.P. van Berckel-van der Rijken,
advocaat te Breda,

te voldoen door:

het bisdom Breda,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 9 juni 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 23 februari 2015 met zaaknummer 2012T911, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 7 april 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen, evenals de brief van verweerder van 20 juli 2015.

1.2 Bij brief van 4 september 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 2 november 2015. Verweerder heeft bij brief van 16 december 2015 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is de jongste in een gezin met tien kinderen. Hij groeide op in een katholiek gezin waar de kerk in hoog aanzien stond. Hij woonde in de buurt van de [kerk] (te [plaats]), alwaar wijlen [voornamen] [aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]) pastoor was. De vader van verzoeker was [functie] van de [school] en vanuit deze onderlinge verbondenheid kwam [aangeklaagde] geregeld bij het gezin over de vloer.

Nadat verzoeker in het voorjaar van [jaartal] zijn eerste communie had gedaan, is hij misdienaar geworden. Vanaf dat moment heeft [aangeklaagde] verzoeker seksueel misbruikt. Het misbruik bestond er in eerste instantie uit dat [aangeklaagde] verzoekers lichaam betastte. Hij droeg zoals in die tijd gebruikelijk was een korte broek.

Vervolgens werd verzoeker wekelijks op de pastorie ontboden. Zijn ouders waren hiermee akkoord, want het zou gaan om een extra catechismusles. Verzoeker werd dan door [aangeklaagde] meegenomen naar de 'bij-sacristie', waarna de deur op slot ging en verzoeker gedeeltelijk werd ontkleed. Ook [aangeklaagde] ontkleedde zich grotendeels. Verzoeker diende vervolgens [aangeklaagde] oraal te bevredigen, waarbij hij het sperma in zijn mond kreeg. Ook reed [aangeklaagde] tegen verzoeker aan terwijl [aangeklaagde] bovenop verzoeker lag, die zich verpletterd voelde door het lichaamsgewicht van [aangeklaagde].

Na afloop van het misbruik, dat veelal een kwartier of een half uur duurde, kreeg verzoeker een reep chocolade en een gulden. In [jaartal] ging [aangeklaagde] met emeritaat waarna hij ging wonen in een huis tegenover de pastorie. Ook toen is verzoeker op dezelfde wijze seksueel misbruikt. Het kwam voor dat verzoeker op dezelfde dag waarop hij misbruikt was, in de avond [aangeklaagde] thuis tegen het lijf liep omdat [aangeklaagde] als 'huisvriend' een bezoekje bracht.

Tijdens een fietstochtje in [jaartal], waarbij [aangeklaagde] in de bosjes wederom toenadering zocht tot verzoeker, is dit gezien door een passant. Een dag later is verzoeker door de politie opgehaald en gehoord op het politiebureau. Nadien is aan het seksueel misbruik een einde gekomen. Uit een beleidsnotitie van verweerder uit [jaartal] (nr. 164) blijkt -aldus de Klachtencommissie onder 4.3 in haar advies- dat [aangeklaagde] is veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf in verband met seksueel misbruik (van verzoeker). Nadat verzoeker zijn verhaal bij de politie had verteld, heeft hij van de politie niets meer vernomen. Ook zijn moeder was er voorstander van om er niet meer over te spreken.

Samenvattend is verzoeker gedurende een periode van ongeveer zes jaar wekelijks door [aangeklaagde] seksueel misbruikt, welk misbruik bestond uit het betasten van verzoekers lichaam, het binnendringen van verzoekers mond met de penis en daarin geregeld klaarkomen, en het -grotendeels ontkleed- op verzoeker liggen en daarbij op- en neergaande bewegingen maken, totdat [aangeklaagde] klaarkwam op verzoekers blote buik.

Verzoeker was bij aanvang van het misbruik 10 jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van ver-

zoeker.

In voornoemd advies is de klacht van verzoeker gegrond is verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van 10 jaar.
- Het misbruik heeft zeer lang voortgeduurd, te weten zo'n zes jaar lang.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, gedwongen oraal seksuele handelingen, grotendeels ontkleed bovenop verzoeker liggen en tegen hem aanrijden, klaarkomen in de mond van verzoeker of op zijn lichaam, waarbij ook sprake is geweest van het op slot doen van de deur.
- Het misbruik heeft regelmatig, te weten wekelijks, plaatsgevonden.
- Verzoeker kon destijds niet spreken over hetgeen hem door [aangeklaagde] was aangedaan.
- [aangeklaagde] heeft het vertrouwen dat verzoekers ouders in hem hadden op grove wijze geschonden.
- Verzoeker kwam [aangeklaagde] thuis ook weer tegen.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van Berckel-van der Rijken namens verzoeker bij brief van 2 november 2015 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is door het hem aangedaan seksueel misbruik in zijn persoonlijke ontwikkeling geschaad. Hij heeft een negatief zelfbeeld ontwikkeld en lijdt aan daarmee gepaard gaande gevoelens van onzekerheid.

Een en ander heeft er toe geleid dat verzoeker zich zelf wilde bewijzen, waardoor hij hard is gaan werken op school en tijdens zijn studie. Na afronding van de middelbare school heeft verzoeker een studie in [plaats] afgerond en is hij gaan werken. Door het seksueel misbruik en zijn onzekerheid is zijn carrière minder gunstig verlopen dan het geval zou zijn geweest in de hypothetische situatie dat hij niet zou zijn misbruikt. Een functie op [niveau] heeft hij niet kunnen bemachtigen. Dit heeft geleid tot vermogensschade van zo'n €1.000,-- bruto per maand. Op netto basis berekend over een periode van 20 jaren (de helft van verzoekers werkzame leven) zou dat neerkomen op een vermogensschade van €120.000,-- netto. Verzoeker wenst daarom aanspraak te maken op het maximale compensatiebedrag.

Daarnaast heeft verzoeker ook op het immateriële vlak veel moeten inleveren door hetgeen [aangeklaagde] hem heeft aangedaan. De familiebanden hebben er onder geleden omdat verzoeker met zijn ouderlijk gezin (zijn ouders, broers en zussen) er nooit echt over heeft kunnen spreken, hetgeen heeft doorgewerkt tot in het heden. Ook heeft verzoeker als enige uit zijn familie gebroken met de Katholieke kerk. Door zijn overdreven gevoel om zich te moeten bewijzen, is zijn eigen gezin naar verzoekers idee tekort gekomen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 16 december 2015 gereageerd, in aanvulling op de brief van 20 juli 2015. Kort samengevat komt het standpunt van verweerder er op neer dat verweerder af ziet van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het verzoeker aangedaan seksueel misbruik en dat verweerder zich wenst te refereren aan het oordeel van de Compensatiecommissie. Wel plaatst verweerder een kanttekening bij het feit dat verzoeker geen aanvullende bewijsstukken heeft overgelegd ter onderbouwing van de stelling dat verzoekers loopbaan minder gunstig is geweest dan in de hypothetische situatie dat geen sprake zou zijn geweest van seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', zoals bedoeld in categorie 5, geldt, aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade 'zonder gerede twijfel' aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Uit het door verzoeker overgelegde curriculum vitae blijkt dat verzoeker na het behalen van zijn [middelbare schoolopleiding] met succes de [studie] in [plaats] heeft afgerond. Nadien is hij onafgebroken werkzaam geweest bij meerdere werkgevers, waarvan sinds [jaartal] tot heden bij zijn huidige werkgever in [plaats]. Verzoeker heeft nooit professionele hulp gezocht voor seksueel misbruik gerelateerde problemen. Evenmin is melding gemaakt van arbeidsongeschikt als gevolg van het misbruik. Wel stelt verzoeker dat hij altijd onzeker is geweest, hetgeen hem heeft belemmerd om carrière te maken tot op [niveau]. Het verlies van arbeidsvermogen wordt geschat op €120.000 netto, gebaseerd op het verschil tussen het salaris van een [functie] en dat van een [functie] berekend over 20 jaren.

Alhoewel alleszins voorstelbaar en invoelbaar is dat het ernstig en langdurig seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk misbruik' is aangemerkt, heeft bij-

gedragen aan gevoelens van onzekerheid, zoals verzoeker stelt, is de Compensatiecommissie van oordeel dat niet, althans niet voldoende, aannemelijk is geworden dat hij daardoor vermogensschade heeft geleden.

Allereerst is de stelling van verzoeker dat de meeste [functiebekleders] wél [functie] zijn geworden, niet aannemelijk geworden. Voorts blijkt uit verzoekers curriculum vitae dat hij over [werkterrein] werkzaam is geweest, hetgeen er redelijkerwijze op duidt dat hij wel 'zijn mannetje kon staan'. Gelet daarop en op het feit dat van uitval geen sprake is geweest, komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat onvoldoende aannemelijk is geworden dat sprake is van vermogensschade veroorzaakt door het aangedaan seksueel misbruik. Overigens zijn er ook geen salarisgegevens overgelegd (van verzoekers huidige inkomen noch van dat van een [functie]), waardoor een schadeberekening niet valt te maken. Het voorgaande leidt tot de conclusie dat van toekenning van vermogensschade niet gesproken kan worden.

4.6 Dit neemt niet weg dat verzoeker uiteraard aanspraak kan maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade. Er is sprake geweest van langdurig en ernstig seksueel misbruik dat verzoeker frequent en jarenlang is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' heeft te gelden. Duidelijk is dat het seksueel van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoeker. Het misbruik heeft ook op negatieve wijze doorgewerkt in de familiebanden met zijn ouderlijk gezin, alsook binnen zijn eigen gezin. Daarnaast heeft verzoeker zijn vertrouwen in de Katholieke kerk verloren en maakt hij daar als enige van zijn vroegere gezin geen deel meer van uit. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.7 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat, mede gelet op de aard, de duur en de frequentie van het seksueel misbruik, betaling van een bedrag van €50.000,- voor immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €2.159,03 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €50.000,-- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €2.159,03 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 04/04/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter